

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De eadem acquisitione ex Errore communi, parag. 7

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

do præsumatur dare licentiam de præfenti, eâ non se extendere, nisi ad præfentem Confessionem, non verò ad alias fortè sequentes, quia licentia præsumpta de una Confessione non est licentia de cæteris.

Signa Superioris, unde colligatur licentia præsumpta, quoad potestatem absolvendi.

11. Explicita concessio dictæ potestatis per expressa verba, vel expressam Scripturam, licentia est perfecta, atque ad eò sufficientissima traditio potestatis absolvendi, sed difficultas, quæ hic proponitur est, quando tanta expressio non intervenit, quænam sint conjecturæ sufficientis concessionis de præfenti, vel de præterito, & consequenter sufficientis licentia tacita, seu præsumpta.

12. Respondeo id, ut modo *num. 9.* innuit, pendet ex variis circumstantiis; Lucem tamen habebit ex consideratione trium signorum, quæ hic à Doctoribus a tradi solent.

Primum signum sufficiens est, si Episcopus v. g. interrogatus, ut concedat dictam licentiam, ipse nutu capitis, vel oculorum, vel alio signo ab ipso usitato ostendat suum consentum?

13. Secundum signum item sufficiens est, si Episcopus constituat Sacerdotem in Vicarium Parochi, vel in ejus Capellanum Parochialem, vel tribuat aliud munus, cui sit adnexum munus Confessionis.

14. Tertium signum controversum est, si Episcopus videat simplicem Sacerdotem excipere Confessiones suorum, & taceat. Aliqui enim docent, hanc solam taciturnitatem esse satis morale signum concessionis potestatis; licet enim taciturnitas sit physicè, quid negativum, tamen moraliter habetur pro actu positivo consensus. Aliqui e verò negant, quia falsum est taciturnitatem illam haberi pro morali consensu, cum possit Episcopus tacere ob aliam rationem, & non quia consentiat. Vera sententia est illa, quam modo *nos num. 10.* sub distinctione indicavimus.

Ratihabitio Approbationis ad absolvendum.

15. Quæres. Cum paulo ante breviter diximus, & mox latè declaraturi sumus, ad con-

pletam licentiam ministrandi hoc Sacramentum, præter collationem Jurisdictionis legitime factam, necessariam esse etiam Approbationem Ordinarii. Quæres, inquam, an loquendo etiam, de Approbatione sufficiat, aliquando Ratihabitio?

16. Respondeo, Sufficere eo prorsus modo, quo dictum est de Jurisdictione, par enim est in utriusque ratio, & quidem quod etiam hujusmodi approbatio debeat dari per aliquod signum externum, debeat quæ de præfenti inesse in Sacerdote nec sufficere, ut actus validus absolvendi ab ipso procedat, manifestè ostendunt verba illa Tridentini d. *Approbationem d. Trident. obtineat*, per illud enim *Approbatio*, quæ est *sess. 23. de ostensio*, seu testificatio facta ab Episcopo, *Ref. c. 15.* significatur signum externum, &, per illud, *obtineat*, significatur, ea debere esse actu in Sacerdote, nec sufficere in futurum.

§. VII.

De Acquisitione Jurisdictionis administrandi Sacramentum Pœnitentiæ ex errore communi, titu. oque colorato.

1. **S**in aliquo loco simplex Sacerdos communiter credatur esse legitimus Confessarius, dicitur ibi esse communis error de Jurisdictione illius Sacerdotis ad absolvendum. Rursum si simplex idem Sacerdos obtineat, recipiatque ab Episcopo officium v. g. Parochi, sed quia habet aliquod occultum impedimentum v. g. Irregularitatem, per quod sit incapax talis officii, nulliter recipiat, dicitur habere titulum coloratum, seu putativum; habuit enim collationem Beneficii Parochialis, ecce Titulum; sed quia habuit nulliter; non habuit, neque habet verum titulum, sed apparentem, sed putativum, sed coloratum. Quod si quis collationem non habuisset, sed tamen communiter Parochus existimaretur, quia cum falsis *Sanc. l. 3. v. g. litteris se Parochum finxit*, hic sane communem errorem haberet, non verò titulum, *22. Mas. ne coloratum quidem.* Hac terminorum *ex-card. de probatione præmissa.*

2. Affero, communem esse doctrinam, *fil. 648.* Sacerdotem simplicem habentem titulum *Sperellus coloratum*, & simul errorem communem, *dec. 3. alii* sufficienti Jurisdictione esse instructum ad *que pas. absolvendum.* Ratio ducitur ex benigna *sim. inter.*

interpretatione voluntatis pia: Matris Ecclesiae, quae, propter utilitatem publicam, & ne magni subinde scrupuli, & turbationes enascerentur, non solum pro suscipientibus hoc Sacramentum Pœnitentiae; verum etiam pro suscipientibus alia ministeria indigentia Jurisdictione in Ministrio, ut etiam pro assistentia Parochiali Matrimonii, imò & pro quibuscumque actibus à Jurisdictione Ecclesiastica dependentibus, voluit conferre veram Jurisdictionem iis, qui capaces illius sunt. Hanc, dicto communi errore, tituloque colorato. Cum igitur hæc tria adsunt. Primum, Jurisdictionis, seu potestatis collationem dependere ab Ecclesia; Secundò, error communis, Tertiò, Titulus coloratus, semper aderit certa Jurisdictio ab Ecclesia collata, atque adeò ille, cui prædicta tria favent, validè actus ab ipsa procedentes exercebit, validè, inquam, nam illicitè mortaliter (nisi ab ignorantia inculpabili excusetur) non est dubium, quia usurpat Jurisdictionem, quam ex se non habet, sed solum posita ipsius malitia, quasi invita, concedit Ecclesia.

a L. Barb. ff. de of- ficio prætor. quod est hæbetur l. si Arbitr. C. de sent. & Interloc. b In. Syn. Ro. relata e. l. 3. q. 7. c. l. Quod hanc potestatem, sed, & si scivisset, servum esse, attinet. in liberum effecisset.

3. In ejusmodi benignitate exercenda imitata est Ecclesia Jus à Civile humanum, illudque vita est canonizasse, id est, recepisse in Sacris Canonibus; b Cum. n. quidam servus, qui apud Romanos Incapax erat dignitatum, si Arbitr. obtinisset Præturam, & deinde in sua ditio- ne multa decreta edidisset, dubitatum fuit, an ea fuissent valida, cum in Jure pro nullis acta servorum habeantur. c Respondum fuit ab Ulpiano, esse valida, & non esse reprobanda, his verbis. *Humanus est illa non reprobare, cum etiam potuisset Populus Romanus servo decernere c. l. Quod hanc potestatem, sed, & si scivisset, servum esse, attinet. in liberum effecisset.*

4. Ex hoc igitur Responso, quoties est error communis, Titulusque putativus, qualis esse in prædicto servo putabatur, toties à Jure Civili intelligitur illi collata potestas. Jus ergo Canonicum Civilia Jura in hoc imitatur, atque in simili errore, & titulo Jurisdictionem necessariam tribuit, idque tum in foro interno, tum externo, tum in causis temporalibus, tum in spiritualibus, quia semper eadem militat legis prædictæ ratio. Sed aliqua de singulis prædictis conditionibus separatim seligamus.

Debet esse Jurisdictio dependens ab Ecclesia, hoc est, quam Ecclesia conferre valet.

5. Non potest Ecclesia (idem dic de quocumque Superiore) supplere impedimenta, quæ sive ex Jure Divino, sive ex Jure naturali Incapacem hominem faciunt Jurisdictione.

6. Hinc, si quis non Sacerdos absolveret, vel consecraret, quamvis errore, & titulo quocumque vallatus esset, nihil efficeret, quia Ecclesia non potest facere, ut non Sacerdos validè absolvat, vel consecret, cum sit ad hæc ex Jure Divino necessarium Sacerdotium.

7. Idem dic de Baptizante, & de absolvente, vel consecrante sine intentione, idemque de amente, qui hæc facere attentaret, quia intentio, & mentis sanitas requiruntur de Jure naturæ, immo etiam, & divino, quorum defectus, cum à Jure humano Ecclesiæ suppleri nequeant, non possumus confugere ad titulum coloratum, communemque errorem, qui fortè adesset in prædictis.

8. Contra, si quis Sacerdos sit irregularis, vel excommunicatus, etiam denuntiatus, vel suspensus, vel interdictus, vel quacumque Ecclesiastica pœna Incapacitatis affectus, existimaretur autem communiter legitimus Confessarius, cum prædicto titulo colorato, validè exerceret jurisdictionem absolvendi, quia eos defectus potest tollere Ecclesia. & in hoc casu tollere proficitur, & vult. Scio Veteres quosdam id negasse de excommunicatione, sed immerito, ut latè docet, & probat Sanchez. d

9. De fœmina existimata viro, si fortè assumeret ad Pontificatum, distinguit eum communi sententia idem Sanchez, & quidem ex doctrina; Nam Pontifex verus non esset, quia sexus fœminæ de Jure Divino Incapax est Sacerdotii, & Pontificatus, sed haberet tamen Jurisdictionem aliquam; Sicut enim Ecclesia Jurisdictionem aliquam confert ei, qui, Sede Vacante, præest loco Pontificis, ita eandem confert, tunc consecratur fœminæ: Fœmina enim, ut omnes scimus, licet Incapax sit potestatis Ordinis, non est tamen Incapax potestatis Jurisdictionis.

Debet

Debet esse error communis.

10. Non ergo sufficit error unius, vel alterius, vel paucorum: cum contra sufficiat, si communis error esset in hac Civitate; ubi fiunt acta, licet in alia nullus esset error, nam & servus ille in *L. Barbarius*, notus erat Servus Romæ, & tamen quia fuerat ignotus in eò loco, ubi Præturam gessit, ejus gesta pro omni loco absolute valida fuerunt existimata.

11. Sed quid, Primò, si populus prærens incipiat dubitare de defectu Jurisdictionis, ut si suboriatur dubitatio, quod Parochus fuerit amotus ab officio, vel quod ejus electio fuerit nulla, &c.

Respondeo, Tunc debere inquiri veritatem: Secus esset error casualis, vel Supinus, qui fere æquivaleret scientiæ, atque adeò non esset sufficiens ad Jurisdictionem communicandam. Quod si, facta diligentia, adhuc sit res dubia, valebunt acta, quia dum vinci dubium non potest prævalet ille idem error communis, qui ante ortam dubitationem aderat.

12. Quid secundò, Si Sacerdos esset communiter existimatus v.g. Parochus, sed à paucis nullitas ejus Jurisdictionis cognoscetur, adhuc respectu horum paucorum haberetne Parochus Jurisdictionem?

13. Respondeo, Habere, cum communi sententia docet Sanchez; unde valida fore omnia ejus acta, dubitandum non esse, quia ad conferendam Jurisdictionem non requiritur error uniuscujusque, sed communis in Civitate, qui jam in hoc casu abundè adesse supponitur.

14. Duo tamen adverte. Primò, hos paucos v.g. te scientem, hunc non esse verum Parochum, peccare mortaliter, si illum convenias, ut tibi Sacramentum administret, quia cooperans eum peccato ipsius Parochi usurpantis scienter Jurisdictionem, quam esse non habet. Excipe urgentem necessitatem, vel aliam fortè excusationem, de qua ego b alibi universaliter dixi.

Quod si hoc Sacramentum, quod ab hujusmodi Parocho, à te cognito pro non legitimo, postulas, sit Sacramentum Pœnitentiæ, ultra peccatum, quod committis, certè hoc iplo, quod malè dispositus cum actuali peccato ad illud accedis, nullam omnino, irri-

c tamque absolutionem recipies.

15. Secundò, Si pari modo ab hoc Judice tu, qui illius defectum noscis, sententiam in tuum favorem reportas, licet reportes validè, statum nomen in pœnam tui delicti, rescindi illa possit, esse probabile, & tu puniri. Quamvis enim acta illa valeant, Martu tamen, ut supra dixi, illicite ab illo judicium Pe- scienter exposcis, foves enim fictos Judices in rex de ma- Rep. Fateor interim, te aliquando excusari, si tr d 40. ejusmodi Judicem non repellas, immò, si sec. 5. n. 5. omnino taceas, quando scilicet majus est Avers. de scandalum, & infamia oritura ex repulsa, & Sacr. q. 64 ex manifestatione, quam ex patientiâ, & sec. 5. silentio.

Debet adesse Titulus coloratus.
Quid si desit?

16. Quando cum errore communi conjungitur Titulus coloratus, jam dictum est modo. Sed celebris est quaestio, an si desit ejusmodi Titulus, adsit autem solus error communis, idem dicendum sit. Sacerdos v.g. nullam collationem habuit, nè invalidam quidem Parochia, sed tamen Parochus ab omnibus communiter existimatur, validè ne officia Parochi administrat?

17. Certant duo celebres Doctores cum suis affectis utrinque. Thomas Sanchez arguit validè administrare, Basilii Pontius ad Pont. l. 5. firmat. Piget me rescribere ea, quæ ad manus ejusque sunt, viderique apud prædictos, eorumque Sectatores possunt. Satis ergo mihi lo. Sanchez sit, pronuntiare utramque sententiam esse probabilem, quia cum Sanchez dicere possumus hoc beneficium concedi juxta circumstantias, quæ fuerunt in illo servo, de quo L. Barbarius ff. de officio Treitoris: At ibi, & q. 2. 5. n. 15. alibi cum errore communi semper invenitur conjunctus Titulus coloratus, cum Pontio autem possumus asserere, illas circumstantias dedisse quidem occasionem Legislatoribus, sed illud Beneficium concedendi, sed ipsi tamen absolute concesserunt, quoties evitanda est Reip. perturbatio, quæ non minus sequitur, quando communi errori adnexus est titulus coloratus, quam, quando solus error communis intervenit.

18. Ex eo, quod probabile ducimus, sufficere ad conferendam Jurisdictionem errorem communem dumtaxat, sequitur,

*Delbene,
Leand.
Bardoni,
aliosque.*

fessarium nunquam approbatum, Episcopum nunquam electum, Parochum, iudicem, Tabellionem, ceterosque similes mere intrusos, multo magis Sacerdotem approbatum ad confessiones excipiendas pro uno anno, eo finito, vel pro tempore incerto ad beneplacitum, v.g. Episcopi, posita, sed nondum scita revocatione, Vicarium Generalem defuncto ejus Episcopo, Patronum, qui verè Jus patronatus non habet, &c. si adit error communis circa ejusmodi officia, licet officia, ne ex putativo quidem colore habeant, validè absolvere, Jurisdictionem exercere, assistere matrimonio, sententias ferre, præsentare, &c. ac si dicto errori communi titulus coloratus esset adnexus, quia solum communem errorem sufficere probabile est.

§. VIII.

De Acquisitione Jurisdictionis ex opinione probabilis.

1. **S**I Sacerdos ex opinione probabilis, putans se posse ministrare Sacramentum Pœnitentiæ, de facto ministrat; validè administrat, quasi ab illa opinione probabilis certam, & indubitam acquirat Jurisdictionem? Idem quæro de similibus actibus indigentibus Jurisdictione sibi collata ad eorum valorem, si ii exhibeantur ex opinione probabilis.
2. **N**egativè respondent non pauci, ita ut non nemo ex illis dicat, contrariam opinionem esse valdè dubiam, non nemo autem, nullo fundamento probari. Rationes principaliores sunt duæ. Altera, quia, quamvis in jure concedatur, ut modo vidimus, Jurisdictione, existente errore communi, & titulo colorato, nunquam tamen invenies in jure eam concedi ex sola opinione probabilis. Altera, quia non possumus argumentari à pari, quod conceditur propter dictum errorem, titulumque, non possumus inferre, quod concedatur etiam ex opinione probabilis; Satis enim hæc diversa sunt, cum in priorè adit error multorum, quamvis putativus, at in posteriore opinio illa probabilis est, solum apud paucos sapientes, & ex altera parte ex nullo vestigio adit in illa titulus ultimus.
3. Nihilominus affirmativè respondent

merito alii plures, & ita certum id putant, b Th. San. ut Verricelli l. c. afferat, contrariam, hoc est, de matr. l. prædictam num. 2. opinionem esse improbabilem, & falsam: quod certè nimis exaggeratè dictum est, cum probabilitate sua illam pollere, non sit negandum. Ratio hujus sententiæ, quàm ut probabiliores sequimur, est, quia constat apud omnes, universalem Ecclesiæ consuetudinem conferre jurisdictionem, seu esse signum jurisdictionis collatæ, ut clarè habetur in jure: sed ex universali Ecclesiæ consuetudine omnes sacerdotes (excipe paucos, & hos nimis timidos, vel indoctos nimis) absolunt cum jurisdictione probabilis; ergo, &c. Minor probatur ex testimonio Suarii, & Delugo, qui aliàs nobis contrarii sunt. Suar. d. sic habet: *Est autem universalis Ecclesia usus, ut Sacerdotes securè utantur hujusmodi jurisdictione probabilis in hujus Sacramenti administratione.* Delugo e sic: *Est praxis, & usus communis omnium Confessariorum, qui cum jurisdictione probabilis absolunt.* Merito ergo Castropalaus sic disertè nostram sententiam confirmat. *Quando adest probabilis opinio absolvendi à Reversuris, & à censuris, & assistendi Matrimonio, nullo morali periculo se exponit Minister irritum faciendi Sacramentum, quia licet ex Privilegio jurisdictionem non habeat, habet tamen ex tacito consensu Ecclesiæ, & ratihabitione de presenti, suppleto jurisdictionem, ne tot actus irriti sint.* Est post citatos Suar. Lessium, Th. Sanchez, c. c. Coninck, Pontium, Bonacinam, sic addit. *Omnes enim ii, alique affirmant, operantem ex opinione probabilis habere jurisdictionem, illam habere certissimam, sicuti haberet, qui ex errore vulgi, & titulo præsumpto operaretur.*

4. Ad primam ergo rationem in contrarium, Respondeo. Nostram doctrinam non fundati immediate in aliquo Jure, sed in consuetudine, quæ Juri æquivaleret, ut jam modò vidimus.

5. Ad posteriorem Respondeo dupliciter. Primò, quicquid sit, an in opinione probabilis adit error communis, & titulus, nam nostra argumentatio solum ea est, ut sciti error communis, titulusque coloratus tradit Jurisdictionem ex l. *Barbarius*; ita opinio probabilis de Jurisdictione illam tradit ex tacito consensu Ecclesiæ, & firma consuetudine.

6. Respondeo Secundò. Cum Verricelli

latissi-